

การเขียนเรื่องสั้นเบื้องต้น

■ นำเสนอเมื่อ 1 ก.ค. 2551

ข้อมูลจาก <http://www.forwriter.com/mysite/forwriter.com/>

newwriterroom/newwriteshortstory.htm

การเขียนเรื่องสั้นเบื้องต้น

ความหมาย เป็นการเขียนเล่าเรื่องแบบหนึ่ง และไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะเขียนให้ได้ดี เพราะมันมีข้อจำกัดในเรื่องของ ขนาด เขามาเกี่ยวข้องกับ ความหมายที่ง่ายที่สุดของมันคือ เรื่องเล่าที่มีประมาณ ๑,๐๐๐ ถึง ๕,๐๐๐ คำเป็นนอย่างมาก

ลักษณะ

- ต้องสมบูรณ์ในตัวมันเอง
- อ่านจบแค่ในเวลาชั่วครู่
- ทุกคำในเรื่องต้องสำคัญ และส่งผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเรื่อง
- ประโยคเริ่มเรื่องเป็นสิ่งบอกถึงตลอดทั้งเรื่อง
- จบเมื่อไคลแมกซ์
- ตัวละครมีเท่าที่จำเป็น

การแต่งเรื่อง

- ชนิดผูกเรื่อง เป็นการแต่งโดยใช้พล็อตเป็นตัวเดินเรื่อง ใช้ความซับซ้อน น่าสงสัยของเหตุการณ์ ต่าง ๆ ให้คนอ่านสนใจติดตามว่าจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นต่อไป และมักจะจบลงในลักษณะที่คนอ่านคาดไม่ถึง

(ใอเดียสำหรับการแต่งเรื่องมักจะมาจาก เหตุการณ์ สถานการณ์ เกร็ดประวัติ เรื่องเล่าพื้นเมือง หรือแม้กระทั่งข่าวคราวต่าง ๆ นักเขียนจะเอาสิ่งที่รู้เหล่านี้ มาผูกเป็นเรื่อง สร้างเหตุการณ์ ขึ้นมา เพื่อให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่ง เพื่อจะนำไปสู่อีกเหตุการณ์หนึ่ง เสมอจนกว่าเรื่องราวจะยุติ)

- ชนิดเพ่งไปที่ตัวละคร เป็นการนำเสนอเรื่องราวของตัวละครในเรื่อง โดยมากมักจะเกี่ยวข้องกับความต้องการ ความขัดแย้ง อุปสรรค และการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งของตัวละคร คนอ่านจะสนใจในตัวละคร อยากรู้ว่าเขาจะทำอะไร และเขาจะได้รับผลจากการกระทำนั้นอย่างไรในตอนจบ
- เน้นฉากสถานที่ เป็นเรื่องที่เน้นถึงบรรยากาศของสถานที่ และเวลาที่ต่างออกไปจากปกติที่ตัวละครเคยอยู่ หรือพบเห็น เป็นที่แปลกใหม่สำหรับตัวละคร และสถานที่นั้นได้สร้างความรู้สึกนึกคิด และมีผลกระทบต่อตัวละคร

โดยมากมักจะเห็นในเรื่องระทึกขวัญ

- **แสดงแนวคิด**

นักเขียนแต่งเรื่องขึ้นมาเพื่อนำเสนอแนวคิดของตัวเองในรูปแบบของเรื่องสั้นแทนการวิจารณ์แนะนำตรง ๆ เรื่องจะน่าสนใจ ถ้าเป็นหัวข้อที่กำลังอยู่ในการวิพากษ์วิจารณ์ในสังคม หรือเป็นเรื่องที่สร้างความขัดแย้งอยู่ในสังคมขณะนั้น เช่นประเด็นการทำแท้งเสรี ตั้งบอนเสรี นักศึกษาชายตัว ศีลธรรมกำลังเสื่อม ฯลฯ

ประเภท มีไม่ต่างไปจากนวนิยาย เรื่องรัก เรื่องลึกลับ เรื่องวิทยาศาสตร์ หรือ แฟนตาซี เรื่องประวัติศาสตร์หรือเสียดสีสังคม ฯลฯ

- **องค์ประกอบ**

- Plot พล็อตเรื่อง
- Character ตัวละคร Setting ฉากสถานที่
- Dialogue บทพูด
- Point of view มุมมอง
- Theme แสดงแก่นเรื่องที่ต้องการจะเสนอ

- **ก่อนจะเขียน**

คุณควรจะมีข้อมูลพอเป็นไอเดียอยู่สักหน่อย จากนั้นก็ขีดเกลามันให้อยู่ใน ๖ อย่างนี้

๑. Theme มันหมายถึงสิ่งที่เรื่องของคุณต้องการจะบอกบางสิ่งบางอย่างที่อาจให้แง่คิด หรือ แสดงความเห็นของคนเขียน คุณไม่จำเป็นต้องเทศน์ หรือสอน

อธิบายให้กับคนอ่านว่าเรื่องมันมีคุณธรรมเพียงใด คนอ่านจะเรียนรู้จากเรื่องที่คุณเขียนเอง

๒. Plot เพื่อให้คนอ่านคงความสนใจคุณต้องมีพล็อตเรื่อง ความขัดแย้งหรือการต่อสู้ดิ้นรนของตัวละครเอกที่เขาต้องเอาชนะ ไม่ว่าจะต่อสู้จะเป็นระหว่างคนกับคน หรือเป็นการต่อสู้ของจิตใจตัวเอง

ตัวละครเอกจะต้องชนะหรือสูญเสียด้วยตัวของเขาเอง ไม่ใช่จากความช่วยเหลือของคนอื่น ความขัดแย้งจะเป็นสิ่งนำเรื่องให้เดินต่อไปถึงไคลแมกซ์ จนจบเรื่อง (

เคล็ดลับในการจัดเรียงเหตุการณ์ก็คือ เริ่มจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีผลกระทบต่อตัวละครเอกที่อยู่ดี ๆ ตามปกติ แล้วสถานการณ์ก็เลวร้าย จากนั้นตัวละครก็เอาชนะได้ในที่สุด)

๓. โครงสร้างของเรื่อง คำแนะนำที่ดีที่สุดคือ เข้าไปอยู่ในเรื่องเลย ไม่ต้องอารัมภบท ให้อ่านไปเลยว่าใครคือใคร เป็นเรื่องของใคร ซึ่งตอนนี้คุณก็ต้องรู้อะไรแล้วนะว่า

จะไข่มุมมองแบบบุคคลที่ ๑ หรือบุคคลที่ ๓ (แบบบุคคลที่ ๑

เล่าแบบคนเล่าอยู่ในเหตุการณ์หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขาเองใช้คำแทนตัวเองว่า ฉัน ผม ขาพเจ้า แบบบุคคลที่สาม ถ้าเลือกแบบนี้ ควรจะไข่มุมมองของตัวละครสำคัญเป็นคนเล่า

[อ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับมุมมอง](#))

๔. สร้างตัวละคร ที่เหมาะสม และน่าสนใจ ทำให้คนอ่านอยากรู้เรื่องของเขา

๕. เลือกเวลาให้เรื่องเกิดขึ้นที่ไหน และเมื่อไหร่

๖. ไซบทพูดให้เราใจ กินใจ แสดงตัวตนของตัวละครได้อย่างเหมาะสม

๗. การเล่าเรื่องและการบรรยาย ให้บอกแต่สิ่งที่จำเป็นใช้ประโยชน์ในเรื่อง อย่ายาวเยิ่นเย้อ เพราะเรื่องสั้นจะจำกัดความยาวของเรื่อง (วิธีจะรู้ว่ามีประโยชน์หรือไม่ ใหลองตัดทิ้งคำหรือประโยคหนึ่งๆ ออกไป แล้วดูว่ายังสร้างความเข้าใจให้กับคนอ่านหรือไม่ ถ้าคนอ่านเข้าใจและสามารถจินตนาการได้ก็เอาออกไปเลย)

๘. จะให้ตี ในเรื่องสั้น ควรจะมุ่งไปที่ จุดขัดแย้ง เพียงอย่างเดียว ที่ตัวละครสำคัญจะต้องเอาชนะให้ได้

เริ่มต้นสร้างเรื่องอย่างง่าย ๆ

- หาตัวละครมา
- ใส่ความต้องการบางอย่างให้เขา (พอใจหรือไม่พอใจในสถานภาพของตัวเอง)

- เดิมอุปสรรค หรือปัญหา ที่ขัดขวางไม่ให้เขาไปถึงความต้องการนั้น
- บีบคั้นเขาด้วยความยากลำบากหรือความผิดพลาดที่มากขึ้น
- พาเขาออกมาจากสถานการณ์นั้น ๆ ด้วยความสามารถของเขาเอง
- จบเรื่อง

ตัวอย่าง

- สร้างตัวละคร A ให้น่าสนใจด้วยบุคลิกลักษณะ การกระทำ นิสัย หรืออื่น ๆ
- ทำให้สถานภาพเขาเปลี่ยนไป ไม่ว่าจะจากอะไรก็ได้ ฝนตก รถติด เมียหย่า พ่อตาย ตกงาน (โดยมากมักจะเป็นเรื่องร้าย ๆ)
- ต้องมีเวลาจำกัด ในการที่จะแก้ไขเรื่องเลวร้ายที่เกิดขึ้นเพื่อบีบให้เรื่องเข้มข้น เช่น เมียจะคลอดแต่รถติด ต้องปลดชนวนระเบิดให้โตภายใน ๒๐ นาที ต้องบอกเรื่องสำคัญต่อตำรวจภายในคืนนี้ ฯลฯ
- สถานการณ์นั้นต้องมีผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร A อย่างใหญ่หลวงที่จะทำให้เขาเป็นตาย หรือระเบิดอารมณ์ออกมาได้พอกัน
- สร้างตัวละคร B พรอมนทั้งบุคลิกลักษณะ นิสัย หรืออื่น ๆ
- จุดชนวนความลึกกลับ หรือความสงสัยให้กับคนอ่าน ในขณะที่ตัวละครพอจะเข้าใจในบางสิ่งบางอย่างในเรื่องแล้วแต่คนอ่านยังไม่รู้โดยตรง
- สร้างความต้องการที่แตกต่างกันระหว่างตัวละคร เช่น A ต้องการไปต่อ แต่ B ใหหยุดรอ
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง A และ B ที่แสดงออกมา ไม่ใช่ใครคนเดียว
- A พยายามหาทางแก้ไขในปัญหา
- สถานการณ์บีบคั้น ไม่เป็นอย่างที่คาดหมาย
- เรื่องเริ่มเลวร้ายลง เวลาหมดไปเรื่อย
- จุดวิกฤต ต้องเลือกตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ผลสุดท้าย

คำแนะนำ

๑. เกาะติดกับขนาดที่จำกัดของแบบในการเขียนเรื่องสั้น โดยทั่วไปจะมีความจำกัดของกรอบและตัวละคร บทพูดมีพลังสูงใจ ฉากสถานที่ต้องการ แต่ไม่จำเป็นต้องอธิบายรายละเอียดมาก หลีกเลียงพล็อตย่อย
๒. การเปิดเรื่องไม่แน่นอนตายตัว ว่าเป็นการบรรยาย และการสังเกตประจำ ยกเว้นการบรรยายนั้นจะแสดงถึงสิ่งที่ถูกรบกวนในขณะนั้น ก่อนที่การกระทำจะร้อนขึ้น แต่อย่าให้มันมากนัก
๓. เริ่มเรื่องสั้นด้วยกระตุ้นเหตุการณ์ ที่ชักจูงไปสู่ความเข้มข้น เหตุการณ์ที่ระบือขึ้นมักจะเกี่ยวพันกับการถูกขู่เข็ญที่ทำให้สถานภาพของตัวละครเอกเปลี่ยนแปลง
๔. การต่อสู้อย่างโดดเดี่ยวของตัวละครเอก มีผลกระทบต่อคนอ่าน
๕. เรื่องสั้นจำเป็นต้องเสนอบางสิ่งบางอย่างที่สร้างความรู้สึกให้กับคนอ่าน ให้คนอ่านรวมความรู้สึกไปกับตัวละครรวมเห็นอกเห็นใจไปกับตัวละครด้วย
๖. เรื่องสั้นควรจะถูกเล่าจากมุมมองของคน ๆ คนเดียว นอกจากคุณจะมีประสบการณ์ในการเขียนมากไปกว่านี้
๗. หลีกเลียงความเกินพอดี ทุกรายละเอียดจะต้องเป็นประเด็นสู่พล็อต
๘. เหมือนเรื่องแต่งประเภทอื่นที่ต้องให้ตัวละคร ตื่นรนที่หรือลอยคอท่ามกลางความเลวร้าย หรือมีทางเลือกที่ย่ำแย่พอกัน
๙. ให้ตัวละคร มีขอบบพร่อง อ่อนแอ และมุ่งไปยังข้อสรุปที่คาดไม่ถึง
๑๐. ขัดเกลาไเอเดียของคุณเกี่ยวกับชุดของเหตุการณ์ที่ตัวละครแสดงหรือพูดออกมา และเหตุการณ์นั้นต้องเผยให้คนอ่านรู้ในเวลาที่เป็นจริง
๑๑. อายัดเยื่อในตอนจบ

๑๒. โดยทั่วไปเรื่องสั้นมักจะเกี่ยวกับ ความขัดแย้ง การตัดสินใจ หรือการค้นพบ
มันต้องมีสิ่งสำคัญเป็นประเด็นหลักสำหรับตัวละครเอก
พล็อตขัดแย้งต้องถูกวางเพื่อให้ตัวละครอื่นเป็นตัวขัดขวาง และเผชิญหน้าในตอนไคลแมกซ์
ถ้าไคลแมกซ์ของเรื่องสั้นมีตัวละครเอกกำลังตัดสินใจ
การตัดสินใจนี้ต้องห่างจากการเข้าถึงผลที่จะตามมาภายหลัง(
เพราะมันไม่ควรจะมีอะไรมากไปกว่านี้แล้ว)
ถ้าเรื่องจบลงด้วยตัวละครคนพบความจริงบางอย่าง
ความจริงนี้ควรจะเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตของตัวละครเปลี่ยนไป

เคล็ดลับเมื่อจะเขียนเรื่องสั้น

- ให้มีตัวละครในเรื่องน้อยที่สุด
- รวบรวมการถึงตัวละคร และ สิ่งที่คุณอยากจะทำให้เกิดในเรื่องอย่างสั้น ๆ
- ในแผนการเขียนของคุณ
ต้องเตรียมย่อหน้าที่จะเสนอฉากสถานที่และการแนะนำตัวละครให้คนอ่านรู้จัก
- การเปิดเรื่องของของคุณต้องมีผลกระทบต่อใจคนอ่าน
- หัวใจสำคัญต้องรู้ว่าเรื่องของคุณเกิดที่ไหน เกี่ยวกับอะไร และมุ่งไปสู่ประเด็นนั้น
อย่าโอ้ออกนอกเรื่องในสิ่งไม่จำเป็น
- บทสรุปเรื่องในสองสามย่อหน้าสุดท้ายต้องขมวดทุกอย่างเข้าด้วยกัน
และต้องตอบข้อสงสัยที่คุณเปิดประเด็นเอาไว้
- คุณอาจจะหักมุมในตอนจบ เพื่อสร้างสิ่งที่คาดไม่ถึงให้กับคนอ่าน
- เขียนให้ตรงประเด็นและเรียบง่ายที่สุด